

CÔNG TÁC BẢO VỆ CHÍNH TRỊ NỘI BỘ ĐẢNG CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TRONG CUỘC KHÁNG CHIẾN CHỐNG THỰC DÂN PHÁP (1945 – 1954)

Thân Thị Thu Ngân^{1*}, Trần Thị Bích Hợp²

¹Trường Đại học Y Dược - ĐH Thái Nguyên,

²Trung tâm Giáo dục quốc phòng Thái Nguyên

TÓM TẮT

Xây dựng Đảng là một vấn đề then chốt có ý nghĩa sống còn đối với một Đảng cầm quyền, Đảng Cộng sản Việt Nam từ khi ra đời cho đến nay luôn quan tâm tới công tác xây dựng đảng trên cả ba mặt: chính trị, tư tưởng và tổ chức. Công tác bảo vệ chính trị nội bộ Đảng - một nội dung rất quan trọng trong công tác xây dựng Đảng về tổ chức luôn được Đảng ta quan tâm nhằm tạo ra trong Đảng một sự nhất trí cao từ Trung ương đến các chi bộ cơ sở. Một trong những nguyên nhân quan trọng làm nên thắng lợi to lớn trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp mà đỉnh cao là chiến dịch Điện Biên Phủ năm 1954 đó là Đảng Cộng sản Việt Nam đã chú trọng và làm tốt công tác này.

Từ khóa: bảo vệ, biện pháp, phòng chống, chính trị, kiểm tra

ĐẶT VẤN ĐỀ

Việc đề phòng bọn Việt gian, bọn khiêu khích, phản động chui vào Đảng phá hoại luôn được Đảng ta quan tâm trong bất kỳ thời gian nào. Vấn đề bảo vệ Đảng, bảo vệ nội bộ của tổ chức đảng được đặt ra từ sớm. Đó là bảo vệ chính trị nội bộ cả về tư tưởng, chính trị, tổ chức nhằm tạo ra trong Đảng sự nhất trí cao từ Trung ương cho đến các chi bộ cơ sở [1, tr.157]. Trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp (1945 – 1954), Đảng Cộng sản Việt Nam đã thực hiện nhiều biện pháp để chấn chỉnh nội bộ, đưa những phần tử phản động, cơ hội ra khỏi hàng ngũ của Đảng.

NỘI DUNG

Ngay sau khi giành được chính quyền, tháng 9/1945, Hội nghị cán bộ Bắc Kỳ của Đảng đã chỉ rõ: Đối với bọn lãnh tụ Việt gian thì phải bắt và nghiêm trị. Với bọn Pháp gian thì bắt và giam giữ rồi đưa lên Chính phủ định đoạt. Đối với tài sản của Việt gian hay Pháp gian thì phải tịch thu [1, tr.8]. Trong khi chúng ta đang thực hiện những chính sách hòa hoãn nhằm tránh đối đầu với nhiều kẻ thù cùng một lúc và để chuẩn bị lực lượng, Đảng ta chủ trương bài trừ mọi chủ trương hành động của các cán bộ có tính cách khiêu khích, chia rẽ ta

với Tàu, ta với Pháp, làm khó dễ cho Chính phủ. Để tránh sự chống phá của kẻ thù, ngày 11/11/1945, Đảng Cộng sản Đông Dương đã tuyên bố tự giải tán, thực chất là rút vào hoạt động bí mật. Đây cũng là một biện pháp sáng tạo nhằm bảo vệ chính trị nội bộ Đảng.

Để chống lại nạn “thù trong, giặc ngoài”, Chỉ thị “Kháng chiến kiến quốc” (25/11/1945) của Ban Chấp hành Trung ương Đảng nêu rõ: “... phải ngăn ngừa những đảng viên tiêm nhiễm những thói tiêu tư sản và mắc bệnh chủ nghĩa công khai (légalisme) như ta thường thấy trong các thời kỳ hoạt động hợp pháp, ở bất cứ một nước nào” [1, tr.29]. Đây là những căn bệnh mà đảng viên rất dễ mắc phải, do vậy cần phải làm thật quyết liệt và có hiệu quả. Hay trong Chỉ thị “Hòa để tiến” (9/3/1946), Đảng ta đã nhấn mạnh “... xúc tiến việc đấu tranh chống “chủ nghĩa Các Mác cải lương” hay “chủ nghĩa cộng sản thuộc địa” và “chủ nghĩa cơ hội” của những phần tử “cộng sản nửa mùa” hay những phần tử xã hội dân chủ Pháp ở Đông Dương” [1, tr.55].

Tháng 9/1948, Ban Thường vụ Trung ương đã nhận thấy ở nhiều nơi, một số gián điệp đã chui vào các cơ quan của Đảng, Chính phủ. Vì vậy, Ban Thường vụ Trung ương ra Chỉ thị “Về việc đề phòng gián điệp chui vào hàng ngũ Đảng và cơ quan chính quyền”. Chỉ thị

* Tel: 0983706365; Email: thanhungan@gmail.com

đề ra yêu cầu: mỗi khi lấy người mới vào làm việc ở bất cứ cơ quan nào đều phải điều tra cẩn kỹ lý lịch; khi cất nhắc, đề bạt cũng phải xét lại lý lịch; trong các cơ quan phải thi hành đúng nguyên tắc bí mật; tổ chức kiểm tra, giám thị lẫn nhau; mở ngay một cuộc kiểm tra bí mật lý lịch các nhân viên trong các cơ quan. Đảng ta nhận định, Pháp không đánh nổi ta về quân sự, nên chúng có cả một kế hoạch tổ chức nội gián trong hàng ngũ của ta, sau lưng ta để phá từ trong phá ra [2, tr.352].

Việc phá hoại Đảng, chính quyền cách mạng của ta được kẻ thù rất chú ý, vì vậy, trong suốt cuộc kháng chiến Đảng ta rất quan tâm tới vấn đề chống Việt gian, gián điệp của Pháp chui vào hàng ngũ của ta. Tháng 12/1948, Ban Thường vụ Trung ương Đảng ra chỉ thị “Về việc chống gián điệp của Pháp”. Chỉ thị vạch ra kế hoạch và những thủ đoạn của bọn địch gian và nêu ra những biện pháp đối phó của ta trước thủ đoạn của kẻ thù.

Trong những năm sau đó, công tác phòng chống gián điệp, Việt gian được Đảng ta tiếp tục chú trọng. Trong các Hội nghị Trung ương, các Chỉ thị của Ban Chấp hành Trung ương Đảng thường xuyên đề cập tới vấn đề này, đặc biệt là trong cuộc vận động chỉnh Đảng năm 1952-1953. Cụ thể, trong Chỉ thị của Bộ Chính trị ngày 7/9/1953 nêu rõ: phải khai trừ những phần tử Việt gian, nội gián, phản bội, đầu hàng, những phần tử tham ô, hủ hóa thật nghiêm trọng và những phần tử phạm pháp, mất quyền công dân... [3, tr.330].

Công tác bảo đảm kỷ luật Đảng, tăng cường kiểm tra, giám sát trong Đảng là những vấn đề được Đảng ta chú trọng nhằm cải thiện thành phần chi bộ, đưa những phần tử không xứng đáng ra khỏi Đảng. Bên cạnh đó, công tác chấn chỉnh các chi bộ ở nông thôn thường xuyên được tiến hành.

Vấn đề kỷ luật Đảng được thực hiện một cách nghiêm minh, trong 6 tháng cuối năm 1947, toàn xứ đã có tới 1.210 án thi hành kỷ luật. Trong số này có 600 đồng chí bị khai trừ có thời hạn, không thời hạn hoặc vĩnh viễn, 370

đồng chí bị hạ tầng công tác, 390 đồng chí bị cảnh cáo và một số đồng chí bị phê bình [1, tr.382]. Việc thực hiện kỷ luật đối với những cán bộ đảng viên vi phạm có tác dụng giáo dục rất lớn với những cán bộ, đảng viên của Đảng, ngăn ngừa những hành động tương tự tái diễn.

Trong Báo cáo tại Hội nghị cán bộ Trung ương lần thứ V từ ngày 8/8 – 16/8/1948 do đồng chí Lê Đức Thọ đọc đã vạch ra những ưu điểm và khuyết điểm về tình hình phát triển đảng viên, Báo cáo nêu ra phương hướng phát triển đảng viên, trong phần “Nhiệm vụ phát triển và củng cố Đảng” đã chỉ rõ vấn đề phải giáo dục đảng viên về chính trị và về văn hóa, tích cực bài trừ những tư tưởng hành động sai lầm của các đảng viên để nâng cao tính đảng của các đảng viên. Bên cạnh đó, Báo cáo đã đặt ra kế hoạch thanh trừ những đảng viên không xứng đáng, loại ra khỏi Đảng những phần tử cơ hội, a dua; phải đề cao kỷ luật, cương quyết đuổi ra khỏi Đảng những phần tử mất tinh thần, vô kỷ luật, hủ hóa; trong việc kết nạp những trí thức tư sản phải hết sức thận trọng để đề phòng phần tử cơ hội chủ nghĩa chui vào Đảng [2, tr.289-290]. Trên thực tế, phần nhiều các đồng chí bị trừng phạt vì mắc phải những khuyết điểm như: mất tinh thần, bỏ quân chúng chạy khi địch tấn công, bỏ công tác, bỏ sinh hoạt, trai gái, rượu chè, mờ ám về tiền nong, vô kỷ luật, một số ít thì đã phạm tội giết ấu, hủu khuynh, đánh mất tài liệu... [1, tr.383]

Để xây dựng được đội ngũ đảng viên thì bên cạnh việc giáo dục cần phải thi hành nghiêm chỉnh kỷ luật Đảng. Nhờ có sự đề cao kỷ luật mà hàng ngũ đảng đã thống nhất và chặt chẽ hơn trước.

Điều lệ Đảng Lao động Việt Nam quy định rõ vấn đề khen thưởng và thi hành kỷ luật nhằm tăng cường sức chiến đấu của Đảng. Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Đảng ta tuy nhiều người, nhưng khi tiến đánh thì chỉ như một người. Đó là nhờ kỷ luật. Kỷ luật của ta là kỷ luật sắt, nghĩa là nghiêm túc và tự giác. Các đồng chí chúng ta cần ra sức giữ gìn kỷ luật sắt của Đảng” [4, tr.553].

Trong suốt cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp, để đảm bảo sự lãnh đạo của Đảng, công tác kiểm tra, giám sát được thực hiện một cách nghiêm túc. Hội nghị cán bộ Trung ương lần thứ IV năm 1948, đã nêu rõ Trung ương và các Khu ủy có thể tổ chức nhiều Ban Kiểm soát. Phương pháp kiểm soát phải khách quan, công bằng; Ban kiểm soát phải báo cáo tình hình đặc biệt cho cấp trên. Kiểm soát là để cho cấp trên hiểu rõ tình hình của địa phương.

Nhận thức rõ được tầm quan trọng của công tác kiểm tra, giám sát của Đảng với cấp dưới, Đảng ta nhấn mạnh: “Phải có sự kiểm tra từ trên xuống, để kịp thời sửa chữa những khuyết điểm. Các cấp ủy phải gần gũi các đồng chí để hiểu rõ tình hình, không chỉ ngồi một nơi nghe báo cáo. Hàng ngày giữa các đồng chí phải kiểm tra công việc của nhau luôn” [5, tr.308]. Vì vậy, Trung ương quyết định thành lập Ban kiểm tra Trung ương. Ngày 16/10/1948, Ban Thường vụ Trung ương ra quyết định “Về việc thành lập Ban kiểm tra Trung ương”. Nhiệm vụ của Ban Kiểm tra là xem đường lối chỉ đạo của Trung ương có đúng và sát không, việc thi hành trong toàn Đảng như thế nào. Trong quyết định của Ban Thường vụ Trung ương có quy định rõ về tổ chức của Ban Kiểm tra đó là gồm từ 3 đến 5 người, dưới Ban Kiểm tra có các phái viên giúp việc...

Để phòng trừ kẻ gian chui vào Đảng, Đảng chủ trương tổ chức việc kiểm tra lẫn nhau giữa các đồng chí làm việc chung trong một cấp ủy, một cơ quan. Trong Điều lệ Đảng thông qua tại Đại hội II (2/1951) quy định rõ, Ban Chấp hành Trung ương, các xứ ủy, khu ủy, thành ủy, tỉnh ủy phải cử ra một số ủy viên thành lập thành ban kiểm tra của mình. Đến đây, có thể thấy, vấn đề kiểm tra Đảng đã trở thành một vấn đề quan trọng có ý nghĩa chiến lược đối với sự lãnh đạo của Đảng.

Năm 1951, nhằm tăng cường hơn nữa sự lãnh đạo của Đảng để đưa cuộc kháng chiến sang giai đoạn tiến công, Trung ương Đảng quyết định phát động cuộc vận động chấn chỉnh Đảng. Phát động cuộc vận động chấn chỉnh

Đảng, sửa chữa những khuyết điểm chính của cán bộ đảng viên nhằm mục đích nâng cao trình độ tư tưởng, ý thức công tác của cán bộ và đảng viên, đồng thời chỉnh đốn tổ chức của các chi bộ nông thôn.

Bước sang năm 1952, khi nhận thấy những sai lầm, khuyết điểm của Đảng ta một cách rõ ràng hơn, phân tích các nguyên nhân sai lầm một cách xác đáng hơn, Trung ương Đảng nhận thấy cần nâng cao công tác chỉnh Đảng lên trình độ cao hơn và cần tăng cường sự lãnh đạo của Trung ương đối với công tác chỉnh Đảng nên đã tiếp tục phát động cuộc vận động chỉnh Đảng.

Cuộc vận động chỉnh Đảng trong hai năm 1952 – 1953, đã giúp cho cán bộ, đảng viên quán triệt thêm đường lối cách mạng và quan điểm kháng chiến lâu dài, dựa vào sức mình là chính, khắc phục một bước những lệch lạc “tả” khuynh, hữu khuynh trong Đảng.

KẾT LUẬN

Vấn đề bảo vệ chính trị nội bộ Đảng là một vấn đề quan trọng, có ý nghĩa sống còn đối với bất kỳ một đảng nào. Nhận thức được tầm quan trọng ấy, trong suốt quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam, Đảng ta luôn dành sự quan tâm đúng mức đối với vấn đề này. Đây là quá trình nghiên cứu, tranh luận và đi đến thống nhất những vấn đề thuộc về chính trị, tư tưởng và tổ chức của Đảng nhằm đưa đến sự nhất trí cao trong toàn Đảng. Thắng lợi của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp (1945-1954), đã phần nào chứng tỏ được rằng công tác bảo vệ chính trị nội bộ Đảng đã có những thành công bước đầu.

Một nguyên nhân dẫn đến thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Pháp (1945 - 1954) được Đảng ta tổng kết đó là do ta đã làm tốt công tác xây dựng Đảng và một trong những bài học kinh nghiệm được Đảng ta rút ra trong cuộc kháng chiến này đó là xây dựng Đảng ngang tầm sứ mệnh lãnh đạo cách mạng. Điều đó cho thấy trong bất kỳ hoàn cảnh nào chúng ta cũng cần phải quan tâm làm tốt công tác xây dựng Đảng.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2000), *Văn kiện Đảng toàn tập*, tập 8, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam (2001), *Văn kiện Đảng toàn tập*, tập 9, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
3. Đảng Cộng sản Việt Nam (2001), *Văn kiện Đảng toàn tập*, tập 14, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
4. Hồ Chí Minh toàn tập (2002), tập 5, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
5. Hồ Chí Minh toàn tập (2002), tập 9, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.

SUMMARY

PROTECTING WORK OF THE PARTY INTERNAL POLITICS OF THE COMMUNIST PARTY OF VIET NAM DURING THE RESISTANCE WAR AGAINST THE FRENCH COLONIALISTS (1945 – 1954)

Thân Thị Thu Ngân^{1*}, Trần Thị Bích Hốp²

¹ TNU - University of Medicine and Pharmacy

² Thai Nguyen Center of Defense Education

Building the Party is a key issue with vital significance for a ruling party. The Communist Party of Vietnam from its inception until now has been always interested in Party building work in all three aspects on politics, ideology and organization. The protection of Party internal politics - a very important content in the work of the Party building in terms of organization our Party has always been interested to create within the Party a consensus from the central to the party grassroots. One of the important reasons for making a great victory in the resistance war against French colonialism, culminating in battle of Dien Bien Phu in 1954 that Communist Party of Vietnam has paid attention to this and do good work.

Keywords: *protection, measures, prevention, politics, examination.*

Ngày nhận bài: 06/8/2018; Ngày phản biện: 27/8/2018; Ngày duyệt đăng: 28/9/2018

* Tel: 0983706365; Email: thanhungan@gmail.com